

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η συμβολή τους στην Τοπική και Υπερτοπική Ανάπτυξη

Της Δρος **Ελένης ΘΕΟΦΙΛΗ**

Γενικά στοιχεία

Σύμφωνα με την έκτη Έκθεση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου¹, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις δεκαεννέα χώρες της Ευρώπης, ανέρχονται περίπου σε είκοσι εκατομμύρια μονάδες και απασχολούν 117 εκατομμύρια εργαζομένους. Άρα δεσπόζουν στην ευρωπαϊκή αγορά και μπορεί να ισχυρισθούμε, ότι αποτελούν την σπονδυλική στήλη της οικονομίας, της παραγωγής και της απασχόλησης.

Με βάση τα στοιχεία της έρευνας, χαρακτηρίζονται ως μεγάλες εταιρείες, όσες απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους, ως μεσαίες όσες απασχολούν από 50-249 άτομα, ως μικρές επιχειρήσεις όσες απασχολούν από 10-49 άτομα, και ως πολύ μικρές εκείνες, που απασχολούν μέχρι 9 εργαζόμενους. Μία μέση ευρωπαϊκή επιχείρηση απασχολεί 6 άτομα, ενώ ως μέσος όρος πρέπει να θεωρούνται τα 4 άτομα.

Άλλως τε αυτά τα μεγέθη είναι και εκείνα, που συναντάμε και στην ελληνική πραγματικότητα, αφού στην πλειοψηφία τους οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απασχολούν μικρό αριθμό εργαζομένων, ενώ ένας μεγάλος αριθμός έχει αυτοαπασχολούμενους τους ίδιους τους επιχειρηματίες ή είναι οικογενειακής μορφής.

Συνολικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλύπτουν τα δύο τρίτα της απασχόλησης και παρουσιάζουν ένα ιδιαίτερα υψηλό κύκλο εργασιών.

Την τελευταία δεκαετία, έχουμε μία μεγάλη αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων, έτσι δε επιβεβαιώνεται, ότι η ανάπτυξη της οικονομίας στηρίζεται ιδιαίτερα σ' αυτές τις επιχειρήσεις.

Ειδικότερα μάλιστα η ανάπτυξη της περιφέρειας, αλλά και η τοπική ανάπτυξη στηρίζονται κατά βάση σ' αυτές τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που απορροφούν άλλως τε την ανεργία σε τοπικό επίπεδο και αξιοποιούν τις τοπικές πλουτοπαραγωγικές πηγές.

1. Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο, είναι ένας θεσμός, που δημιουργήθηκε το έτος 1992 από την Γενική Διεύθυνση XXIII της Επιτροπής της Ε.Ε.

Βέβαια, κάθε χρόνο έχουμε ένα μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων να διακόπτει την λειτουργία τους, πλην όμως είναι μεγαλύτερος σχεδόν πάντα ο αριθμός των νέων επιχειρήσεων, που αρχίζουν να λειτουργούν.

Τα στοιχεία για το έτος 1995 επιβεβαιώνουν αυτή την πραγματικότητα.

Κατά το έτος 1995 σύμφωνα με την έρευνα του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου, έχουμε την δημιουργία δύο εκατομμυρίων νέων θέσεων, ενώ κατά την αντίστοιχη περίοδο 1.5 εκατομμύριο επιχειρήσεις διακόπτουν την λειτουργία τους.

Πάντα σύμφωνα με τα στοιχεία της ίδιας έρευνας, η πλειοψηφία των νέων επιχειρήσεων καλύπτει τον τομέα των υπηρεσιών, που απορρόφησε πλέον του 80% των νέων θέσεων εργασίας στην Ευρώπη, παρ' ότι οι επιχειρήσεις του κλάδου των υπηρεσιών αντιπροσωπεύουν το 75% του συνόλου των επιχειρήσεων και το 63% της συνολικής απασχόλησης.

Η παραγωγικότητα του τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων παρουσιάζει μία ετήσια αύξηση λίγο μεγαλύτερη από το 2%, ενώ έχουμε και μία αύξηση του κόστους εργασίας ανά εργαζόμενο κατά 4,5 ετησίως.

Όμως, το μεγαλύτερο πρόβλημα σε σχέση με την αύξηση της παραγωγικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι η έλλειψη εξειδικευμένου στελεχιακού δυναμικού. Πολλές μάλιστα επιχειρήσεις απέφυγαν να καλύψουν κενά απασχόλησης ακριβώς γιατί στην αγορά εργασίας δεν υπήρχε προσφορά ειδικευμένου προσωπικού.

Βέβαια, πολλές επιχειρήσεις² παρέχουν μία συνεχή επαγγελματική κατάρτιση στα Στελέχη τους με αποτέλεσμα να παρατηρείται μία ουσιαστική βελτίωση της κατάρτισης και ειδίκευσής τους.

Στο μέλλον, όμως η έλλειψη ειδικευμένων Στελεχών φαίνεται, ότι θα καλύπτεται από άλλες ευρωπαϊκές χώρες και από την μετακίνηση των Στελεχών, που τότε θα γίνεται χωρίς τις σημερινές πολύπλοκες διαδικασίες.

Την τελευταία τριετία ένα ποσοστό 4% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχει προσλάβει στελεχιακό δυναμικό από άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Το 80% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όπως καταγράφεται στα δελτία της έρευνας, αναμένει αύξηση της ζήτησης κατά την προσεχή τριετία και έτσι αύξηση του κύκλου εργασιών, που σημαίνει, ότι είναι ευνοϊκό το περιβάλλον και αισιόδοξη η προοπτική ανάπτυξης του τομέα.

Οι Ευρωπαϊκές Κυβερνήσεις³ αναγνωρίζουν και έχουν συνειδητοποιήσει, ότι η οικονομία της ευρωπαϊκής αγοράς στηρίζεται βασικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ακριβώς γι' αυτό, έχουμε μία σειρά μέτρων ενίσχυσης και στήριξης της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όπως φορολογικά κίνητρα⁴, επιχορηγήσεις και οικονομικά κίνητρα για τις νέες επιχειρήσεις, αλλά και απλοποίηση των γραφειοκρατικών δια-

2. Το 79% των μεσαίων και το 19% των μικρών.

3. Η έρευνα αφορά στις 15 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ισλανδία, στην Ελβετία, στη Νορβηγία και στο Λιχτενστάιν.

4. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. Αθανασόπουλου: Τα χρηματοδοτικά κίνητρα στο θεσμικό πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης. Αθήναι, 1993, τόμ. Α', σ. 30 επόμενα.

δικασιών για την διευκόλυνση της ίδρυσης και της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Ελληνική οικονομία και μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Η ελληνική οικονομία στηρίζεται βασικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων ανέρχεται σε 720.000, εκ των οποίων οι 480.000 είναι ατομικές μονάδες. Από το σύνολο των επιχειρήσεων του δευτερογενή και τριτογενή τομέα, ποσοστό 97%, είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η Αττική συγκεντρώνει το 38%, η Μακεδονία το 19% ενώ στις άλλες Περιφέρειες το ποσοστό δεν υπερβαίνει το 7%.

Από τα δεδομένα αυτά προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα, ότι η οικονομική, κοινωνική αλλά και πολιτική σημασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Ειδικότερα μάλιστα η αποκέντρωση και η περιφερειακή ανάπτυξη στηρίζεται ουσιαστικά σ' αυτές τις επιχειρήσεις, ενώ η τοπική ανάπτυξη εξαρτάται αποκλειστικά από τις μικρομεσαίες μονάδες.

Όμως το μέσο μέγεθος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, είναι το μικρότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού κυριαρχούν οι επιχειρήσεις, που απασχολούν μέχρι 9 εργαζόμενους.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα απασχολούν περίπου το 63% του συνόλου των εργαζομένων, ενώ είναι μεγαλύτερος ο αριθμός των επιχειρήσεων, που κάνουν έναρξη λειτουργίας έναντι εκείνων, που διακόπτουν για όποιους δήποτε λόγους την δραστηριότητά τους.

Η μικρομεσαία επιχείρηση αποτελεί την τυπική επιχείρηση στην χώρα μας, η δε συμβολή της στην ανάπτυξη και στην απορρόφηση της ανεργίας είναι ιδιαίτερα σημαντική, ειδικότερα σε τοπικό επίπεδο.

Η δυναμικότητα των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που αναπτύσσονται πλέον σε ένα εύκρατο επιχειρηματικό περιβάλλον, επιβεβαιώνεται και από την επικράτησή τους, στο διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βέβαια, είναι σημαντικές οι επιδράσεις, που δέχονται από την διαφοροποίηση των όρων ανταγωνισμού και την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, από τις νέες τεχνολογίες, που διαμορφώνουν ιδιαίτερα εξειδικευμένες μεταποιητικές διαδικασίες, αλλά και από τις πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές, που συντελούνται, ακόμα και από τις περιφερειακές και τοπικές συγκρούσεις, που διαφοροποιούν τις ευκαιρίες, την ζήτηση, τις προτιμήσεις και τις δυνατότητες του καταναλωτή.

Η διεθνοποίηση, άλλως τε, της οικονομίας, τα νέα δεδομένα στις νέες ανταγωνιστικές αγορές και το βιοτικό επίπεδο των διαφόρων κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού, που διαφοροποιείται διεκταρύνόμενο, αλλά και οι νέες κοινωνικές ομάδες, που εμφανίζονται, δημιουργούν, νέες συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης, αλλά και κοινωνικής διαμόρφωσης των Κρατών.

Η ενιαία αγορά, η καθιέρωση του ευρώ, η κοινή στρατηγική για την εσωτερική αγορά, η ελεύθερη ανάπτυξη της δυναμικής και των δυνατοτήτων καινοτομίας των μικρομεσαί-

Const. GE. ATHANASSOPOULOS
Professor in the Department of Urb. and Region.
Devel., Panteion Univers., Athens

THE INSTITUTIONAL FRAMEWORK OF REGIONAL DEVELOPMENT

Volume I
4rd edition
Athens, 2000

Volume II
4rd edition
Athens, 2000

ων επιχειρήσεων, σε μία ανταγωνιστική οικονομία, οριοθετούν το νέο πλαίσιο και τις νέες συνθήκες άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η χώρα μας, με ένα πλαίσιο ρυθμίσεων, μέτρων και προγραμμάτων, έχει στόχο ακριβώς να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας με την διαμόρφωση ενός μακροοικονομικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο θα μπορούν να αναπτυχθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ειδικότερα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Ειδικότερα, τα μέτρα αυτά επικεντρώνονται στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, στη δημιουργία σύγχρονων επιχειρηματικών υποδομών και στην διαμόρφωση ειδικών προγραμμάτων στήριξης των επενδύσεων.

Οι στόχοι, που έθεσε η οικονομική πολιτική ήταν σταθεροποίηση, ανάπτυξη, αλλά και κοινωνική δικαιοσύνη. Μετά μάλιστα από μία ιδιαίτερα επίπονη προσπάθεια, επιτεύχθηκε η μείωση του πληθωρισμού που κινείται πλέον στο 2%, η μείωση των επιτοκίων αλλά και η μείωση του δημόσιου χρέους.

Εκείνο βέβαια, που είναι το πλέον εντυπωσιακό, είναι ο ρυθμός αύξησης του Ακαθαρίστου Εθνικού Προϊόντος τα τελευταία χρόνια, που υπερτερεί του αντίστοιχου μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτή η προοπτική της ισότιμης συμμετοχής στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση παρέχει τη δυνατότητα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τον ανταγωνισμό, μέσα σε ένα πλαίσιο οικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης.

Φορολογικά κίνητρα

Για την στήριξη αυτού του πλαισίου, της οικονομικής σταθερότητας, η Κυβέρνηση με τον Ν. 2753/1999 νομοθέτησε, τα μέτρα για την φορολογία των επιχειρήσεων, αλλά και την ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών τους.

Με τις διατάξεις του νόμου, καταργούνται τα αντικειμενικά κριτήρια, ελαφρύνονται οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες με σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας από 35% σε 30%, αντικαθίσταται ο φόρος 20%, που επιβάλλονταν στην υπεραξία των μετοχών, από φόρο 5%, που επιβάλλεται επί της πραγματικής αξίας πώλησης των μετοχών εταιρειών, που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, αναγνωρίζεται η σπουδαιότητα της διευκόλυνσης των νέων επιχειρήσεων και η μη δημιουργία υπεραξίας κατά

την μεταβίβαση επιχειρήσεων λόγω δεσμού συγγένειας, μειώνεται η εργοδοτική εισφορά κατά 50% σε ό,τι αφορά την πρόσληψη νέων ανέργων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. καθορίζεται ο νέος τρόπος προσδιορισμού ανά τριετία των κερδών και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας των επιχειρήσεων, που τηρούν Β' κατηγορίας βιβλία του Κ.Β.Σ., αυξάνοντας τα όρια ένταξης σε κατηγορίες των βιβλίων του Κ.Β.Σ., εισάγεται η νομοθετική κατοχύρωση της αρχής να μη επιβάλλονται πρόστιμα για μικροπαρατυπίες και παραλείψεις, που δεν οφείλονται σε δόλο κ.ά..

Ρυθμίσεις ασφαλιστικών εισφορών

Ακόμα, με τις διατάξεις των άρθρων 49-55 του Ν.2676/1999 παρασχέθηκε η δυνατότητα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να ρυθμίσουν τις οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α., με το άρθρο 88 η δυνατότητα στους εργοδότες ιδιωτικών οικοδομοτεχνικών έργων να ρυθμίσουν τις εργοδοτικές εισφορές, με το άρθρο 61 καθιερώθηκε για πρώτη φορά σύστημα εξόφλησης καθυστερουμένων εισφορών, σε 36 μηνιαίες δόσεις προς τον Φορέα ασφάλισης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ανεξάρτητων απασχολουμένων επαγγελματιών και εμπόρων κ.ά..

Εθνικά και Κοινοτικά Προγράμματα Στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Σειρά μέτρων, στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, περιελήφθησαν στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) της περιόδου 1994-1999, τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Έτσι, τα «Εθνικά Λειτουργικά Προγράμματα», το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας (ΕΠΒ), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Έρευνας και Τεχνολογίας II (ΕΠΕΤ II), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τουρισμός, το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης στο Λειτουργικό Πρόγραμμα Καταπολέμησης της Ανεργίας στην αγορά εργασίας, αλλά και οι λοιποί χρηματοδοτικοί θεσμοί και ο Ν. 2601/1998 διαμορφώνουν ένα ισχυρό πλαίσιο άντλησης πόρων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Όμως και τα «Προγράμματα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας», η Κοινοτική Πρωτοβουλία Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, το ADART, το FEOGA, το INTERREG II, το HORIZON, το KONVER, το LEADER II, το NOW, το RETEX, το YOUTH START, το URBAN, το LEONARDO, το PESIDER, διασφαλίζουν πρόσθετους πόρους για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ενώ και τα «ειδικά Κοινοτικά Προγράμματα», EC INVESTMENT PARTNER, LIFE, PHARE JOPP, 4ο Πρόγραμμα Πλαίσιο (BRITE, EURAM, CRAFT κ.λ.) MINT, MED-INVEST, TACIS, JEV και οι πιλοτικές δράσεις της Γ.Δ. XXII της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μικρές επιχειρήσεις, το εμπόριο, τις διασυνοριακές - διακρατικές συνεργασίες και τις υπηρεσίες, αλλά και τα προγράμματα ήσσονος εμβέλειας, συμπληρώνουν τις δυνατότητες στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας (Ε.Π.Β.)

Από το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας» για τον τεχνολογικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό των ΜΜΕ, την τόνωση της απασχόλησης και της οικονομικής δραστηριότητας στις βιομηχανικά φθίνουσες περιοχές, επιχορηγήθηκαν 139 επιχειρηματικά

Δρ Βασιλική Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ**Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων
αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα**

Αθήναι, 1996

σχέδια μικρομεσαίων επιχειρήσεων, συνολικού ύψους 23,2 δισεκατομμυρίων δραχμών, με επιχορήγηση 50%, δημιουργήθηκαν 23 Γραφεία Βιομηχανικής Αλλαγής, σε συνεργασία με τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, σε ισάριθμες περιοχές με πρόγραμμα ύψους 5 δισεκατομμυρίων δραχμών.

Εξ άλλου, ενώ για την βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών με στόχο τη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, δημιουργήθηκαν βασικές υποδομές ποιότητας (Δημιουργία Εθνικού Ινστιτούτου Μετρολογίας, Δημιουργία Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης κ.λ.), που αφορούν επένδυση 7,1 δισεκατομμυρίων, δραχμ., και 141 εργαστήρια ελέγχου ποιότητας με συνολικό προϋπολογισμό 13,3 δισεκατομμυρίων δραχμ. με μέσο όρο επιχορήγησης 72,5%, αλλά και ενισχύθηκαν το «Εθνικό Σύστημα Τυποποίησης» με συνολικό προϋπολογισμό 2 δισεκατομμυρίων δραχμ., και 305 μεταποιητικές, εμπορικές, τουριστικές και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών με 70% για την πιστοποίηση των Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας κατά ISO 9000.

Αλλά και για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των εμπορικών και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ενισχύθηκαν οι επενδυτικές προτάσεις 231 επιχειρήσεων, ύψους 20,5 δισεκατομμυρίων δραχμ. με επιχορήγηση 45%.

Ακόμα, για την διευκόλυνση της πρόσβασης των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση δημιουργήθηκαν 6 εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών, 4 εταιρείες Αμοιβαίων εγγυήσεων και Ταμείο Αυτεγγύησης από το Ελληνικό Δημόσιο, ενώ επιχορηγήθηκαν 23 Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί, επιδοτήθηκαν τα δάνεια 300 μικρομεσαίων επιχειρήσεων, και ενισχύθηκαν 195 επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η δημιουργία 14 Κέντρων Ηλεκτρονικού Εμπορίου. Επί πλέον, ενισχύθηκαν τα Κλαδικά Κέντρα Ενδύματος, Δέρματος, Αργυροχρυσοχοΐας, Γούνας, Αργιλόμαζας, 541 χειρονακτικές επιχειρήσεις για τον εκσυγχρονισμό τους, προμήθεια εξοπλισμού, σχεδιασμού προϊόντων, κατασκευή προτύπων, προώθηση και προβολή των προϊόντων.

Επί προσθέτως, ενισχύθηκαν 50 μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την δημιουργία και ανάπτυξη κοινοπραξιών και λοιπών μορφών εταιρικής συνεργασίας, 3 υπεργολαβικές επιχειρήσεις για την απόκτηση σημάτων ποιότητας και 146 Επιμελητήρια και άλλοι Συλλογικοί Φορείς για τη βελτίωση των υπηρεσιών, που παρέχουν προς τα Μέλη και τους κλάδους, που εκπροσωπούν.

Τέλος, για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενισχύθηκαν τα επενδυτικά σχέδια 1400 νέων επιχειρηματιών για τη δημι-

ουργία νέων επιχειρήσεων προϋπολογισμού 32 δισεκατομμυρίων δραχμ., με επιχορήγηση 50%, τα επενδυτικά σχέδια 199 γυναικείων επιχειρήσεων, ενώ δημιουργήθηκαν 5.000 θέσεις απασχόλησης και αυταπασχόλησης, 32 Κέντρα Νέων Επιχειρηματιών και 3 «θερμοκοιτίδες» νέων επιχειρήσεων, ενώ από το Πρόγραμμα «Νεανικής επιχειρηματικότητας» διατέθηκαν 25 δισεκατομμύρια δραχμές για την ενίσχυση 1000 επιχειρηματικών σχεδίων νέων από 18 έως 35 ετών σε όλους τους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα τουρισμού

Για την αξιοποίηση, την ανάδειξη αλλά και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, προωθήθηκε ένα αξιόλογο επιχειρησιακό πρόγραμμα τουρισμού, που συνέβαλε κυρίως, στην περιφερειακή, αλλά και στην τοπική ανάπτυξη.

Έτσι δημιουργήθηκαν τέσσερις λιμενικές εγκαταστάσεις σκαφών αναψυχής 858 θέσεων ελλιμενισμού, οκτώ καταφύγια τουριστικών σκαφών 445 θέσεων, επενδύσεις, που έφθασαν τα 5,8 δισεκατομμύρια δραχμ. δαπάνη, ενώ άλλα έργα ύψους 13,8 δισεκατομμυρίων δραχμ. αφορούσαν στην ενίσχυση των υποδομών του ορεινού, οικολογικού, θεραπευτικού και πολιτιστικού τουρισμού σε ολόκληρη την ελληνική περιφέρεια, με έμφαση στη στήριξη της τοπικής και υπερτοπικής ανάπτυξης.

Ακόμα, δαπανήθηκαν, 62,5 δισεκατομμύρια δραχ., για επενδύσεις σε 104 ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και μετατροπή 11 παραδοσιακών κτιρίων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, με μέση επιχορήγηση 26,5% και 23,86 δισεκατομμύρια δραχμ. ιδιωτικών επενδύσεων για την δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών τουριστικών υποδομών, συνεδριακών κέντρων και κέντρων θαλασσοθεραπείας, με μέση επιχορήγηση 36,8%, ενισχύθηκαν 158 μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις για την ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων, προϋπολογισμού 2,7 δισεκατομμυρίων δραχμ. με επιχορήγηση 50% και επιμορφώθηκε ένας μεγάλος αριθμός Στελεχών του τουριστικού τομέα, προϋπολογισμού 2,562 δισεκατομμυρίων δραχμ.

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Στα πλαίσια του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, που εφαρμόστηκε και στις 13 Περιφέρειες της χώρας, επιχορηγήθηκαν 644 επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ύψους 35 δισεκατομμυρίων δραχμ. με επιχορήγηση 50%, για την ανανέωση του μηχανολογικού, παραγωγικού εξοπλισμού και τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών διαδικασιών.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης και Προώθησης της Απασχόλησης

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Συνεχιζόμενης Κατάρτισης και Προώθησης της Απασχόλησης για την στήριξη της επιχειρηματικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την εξειδίκευση του προσωπικού, την επανεκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες επιχορηγήθηκαν 20.000 νέοι επαγγελματίες για να ξεκινήσουν την επιχείρησή τους, καταρτίστηκαν 300.000 άνεργοι νέοι, γυναίκες και άτομα με ειδικές ανάγκες, επιχορηγήθηκαν επιχειρήσεις για την απασχόληση 20.000 ανέργων αποφοίτων ΙΕΚ και Σχολών μαθητείας ΟΑΕΔ, 8.000 ανέργων πτυχιούχων, 2.500 νέων αποφοίτων ΤΕΙ Ιατρικών Επαγγελμάτων και Νοσηλευτών, καταρτίστηκαν 7.000 άνεργοι για τα μεγάλα τεχνικά

έργα, ενώ επιχορηγήθηκαν επιχειρήσεις για ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση 390.000 εργαζομένων.

N.2601/1998

Με βάση τα αναπτυξιακά κίνητρα του Ν.2601/1998, ενισχύθηκαν επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων ύψους 320 δισεκατομμυρίων δραχμ. με μέσο όρο επιχορήγησης 40%, για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και ειδικών επενδύσεων με μετρήσιμους στόχους όπως καινοτομία, ευελιξία, ποιότητα, προστασία περιβάλλοντος, αύξηση εξαγωγών και αύξηση θέσεων εργασίας.

Κοινοτική Πρωτοβουλία ΜΜΕ

Στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, επιχορηγήθηκαν 799 επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων ύψους 40,5 δισεκατομμυρίων δραχμ. και 145 προτάσεις τουριστικών επιχειρήσεων ύψους 4,6 δισεκατομμυρίων δραχμ., με μέσο όρο επιχορήγησης 50%, για το διοικητικό και οργανωτικό εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

INTERREG II

Στα πλαίσια του Προγράμματος INTERREG II ενισχύθηκαν 122 επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων ύψους 23 δισεκατομμυρίων δραχμ. με επιχορήγηση 50% για διασυνοριακά επιχειρηματικά σχέδια εξαγωγικού χαρακτήρα, για την προώθηση των εξαγωγών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε γειτονικές χώρες, για τη βελτίωση του δικτύου διανομής των προϊόντων και την ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας των επιχειρήσεων.

KONVER

Στα πλαίσια του Προγράμματος KONVER εγκρίθηκαν 25 επιχειρηματικά σχέδια μικρομεσαίων επιχειρήσεων ύψους 2,7 δισεκατομμυρίων δραχμ. με επιχορήγηση 65%, για την αναδιάρθρωση και τον προσανατολισμό του πλεονάζοντος παραγωγικού δυναμικού της μικρομεσαίας αμυντικής βιομηχανίας σε καταναλωτικά προϊόντα της αγοράς.

RETEX

Στα πλαίσια του Προγράμματος RETEX ενισχύθηκαν 3.180 επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων προϋπολογισμού 50 δισεκατομμυρίων δραχμ. με μέσο όρο επιχορήγησης 60%, για την προμήθεια νέου εξοπλισμού, την τεχνική υποστήριξη από εξωτερικούς συμβούλους και την κατάρτιση του προσωπικού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

URBAN

Στα πλαίσια του Προγράμματος URBAN, επιχορηγήθηκαν 47 επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων ύψους 980 εκατομμυρίων δραχμ., με επιδότηση 65%, στις περιοχές Κερατσινίου - Δραπετσώνας, Πειραιά και Ερμούπολης Σύρου, για τον τεχνολογικό και παραγωγικό εκσυγχρονισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σε αστικές περιοχές, που χαρακτηρίζονται από οικονομική και περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006

Στα πλαίσια της Εθνικής Αναπτυξιακής Πολιτικής, το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ 2000-2006) επιχειρεί πραγματικά μία ουσιαστική ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με συγκεκριμένες παρεμβάσεις.

Ειδικότερα, επιχειρεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις ανταγωνιστικής λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα πλαίσια της Οικονομικής Νομισματικής Ένωσης, σε ενισχύσεις των επενδύσεων, που αφορούσε πάγια, οργανωτικό και τεχνολογικό εκσυγχρονισμό. Αλλά και την προσαρμογή της τεχνογνωσίας και των επαγγελματικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες συνθήκες. Όπως επίσης, με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και πληροφορικής, στη διαδικασία της παραγωγής και ενίσχυσής της, μέσω των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από την «κοινωνία της γνώσης». Αλλά και ακόμα, με τον εμπλουτισμό της μεταποίησης με νέους, δυναμικά ανερχόμενους, κλάδους προωθημένης τεχνολογίας. Όπως αυτή η τεχνολογία προκύπτει από την έρευνα που καθημερινά προσθέτει νέες μεθόδους, παραγωγικής διαδικασίας και μάλιστα λαμβανομένης υπόψη πλέον και της περιβαλλοντικής διάστασης.

Έτσι, αναμένονται για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, χαμηλότερα επιτόκια, άνοιγμα των αγορών, ενίσχυση του ανταγωνισμού, απομάκρυνση από τον δραχμικό συναλλαγματικό κίνδυνο, στήριξη της επιχειρηματικότητας με κυρίαρχα στοιχεία την τεχνολογία, την γνώση και την καινοτομία.

Η εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος, σε μία μεγάλη αγορά της Ευρώπης των λαών, η νέα κατάσταση, που διαμορφώνεται με την Οικονομική Νομισματική Ένωση, έρχονται να αυξήσουν τη συμβολή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν, αλλά και να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους και την συμμετοχή τους στην παγκόσμια αγορά.

Με τα μέτρα αυτά επιδιώκεται βασικά η σύζευξη της μεταποίησης του εμπορίου και των υπηρεσιών, αλλά και επί πλέον η προστασία του περιβάλλοντος με μεγιστοποίηση της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Ενώ ακόμα, επιχειρείται η συγχώνευση, η συνένωση, η συνεργασία των επιχειρήσεων και η διαμόρφωση ενός δικτύου στήριξης από εξειδικευμένες τεχνοκρατικές ομάδες κοινών υπηρεσιών.

Έτσι, εξ άλλου, προωθείται και η ίδρυση νέων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της κοινωνίας της πληροφορίας.

Γιατί οι νέες και μικρές επιχειρήσεις είναι οι κυριότεροι συντελεστές της αλλαγής, αφού αποτελούν την πρωταρχική δυνατότητα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και αύξηση της απασχόλησης.

Ακριβώς γι' αυτό κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική η διασφάλιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ευκολότερης πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, αλλά και ακόμα ξεχωριστής σημασίας η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η επιμόρφωση του στελεχιακού δυναμικού των, έτσι ώστε να προωθούνται οι νέες τεχνολογίες και οι καινοτομίες στην παραγωγική διαδικασία.

Τέλος, θεωρείται πρώτη αναγκαιότητα η βαθιά μεταρρύθμιση στο χώρο της δημόσιας διοίκησης, της οποίας, η συμβολή για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων είναι αναμφίβολα καθοριστική.